

In dit leerpap verdiepen leerlingen zich in persoonlijke verhalen van mensen uit verschillende periodes in de geschiedenis om tot het besef te komen dat discriminatie iets is van alle tijden, maar ook iets is dat kan ophouden. In de handleidingen van de verschillende lessen vind je tips en verdiepingsvragen die je helpen bij groepsdiscussies.

Thema's

Vooroordelen, discriminatie, antisemitisme, racisme, discriminatie van Roma en Sinti, discriminatie van LHBTQI+, moslimdiscriminatie, geschiedenis

Doelgroep

Leerpap 3 is geschikt voor 13 jaar en ouder. De online toolbox bevat open vragen die leerlingen op hun eigen niveau kunnen onderzoeken. De lessen zijn:

● eenvoudig → ● ● verdiepend → ● ● ● complex.

Benodigheden

Leerling:

Laptop/tablet/smartphone

Koptelefoon/oortjes

Internetverbinding

Papier

Pen

(gratis) Studentaccount óf

Docent:

Beamer & geluidsversterking

Internetverbinding

Opbouw

Dit leerpap bestaat uit één les, die in 3 delen is in te delen. De les bestaat uit een aantal stappen. In de handleiding vind je onder 'structuur' tips & verdiepingsvragen per stap, die je de mogelijkheid geven om je les uit te breiden.

Stap 1-5 45 min.

Stap 6 50 min.

Stap 7-9 55 min.

Les 3.1 | Verschillende stemmen

In dit leerpad maken leerlingen kennis met tien persoonlijke verhalen uit meerdere perioden in de geschiedenis. In deze levensverhalen komen verschillende vormen van discriminatie voor: antisemitisme, racisme, discriminatie van Roma en Sinti en discriminatie van LHBTQI+. Leerlingen onderzoeken in groepsverband één levensverhaal en bereiden een presentatie voor de klas voor.

Leerdoelen

- Leerlingen maken kennis met verschillende verhalen van mensen die te maken hebben gehad met antisemitisme, racisme, of als Roma of LHBTQI+ gediscrimineerd en vervolgd zijn.
- Leerlingen worden zich bewust van positieve ontwikkelingen als het gaat om discriminatie en aspecten daarvan die in de loop der tijd niet zijn veranderd.
- Leerlingen ontwikkelen vaardigheden om met historische bronnen te werken en informatie uit bronnen te kiezen om een presentatie voor te bereiden.
- Leerlingen leren naar elkaar te luisteren, compromissen te sluiten en samen te presenteren.
- Leerlingen kunnen een presentatie voorbereiden en geven aan klasgenoten.

Niveau

Structuur (150 minuten)

Tijdsduur	Stappen	Vorm	Tips & verdiepingsvragen
±5 min.	Introductie Verschillende stemmen	Klassikaal	Laat een leerling de introductietekst voorlezen, zo zorg je voor een gezamenlijk begin van de les.
±5 min.	Stap 1 Sleutelwoorden	Individueel	Leerlingen zien hun antwoorden terug tijdens de reflectie-stap aan het einde van de les.
±5 min.	Stap 2 Kies iemand waarover je meer wilt weten	Individueel	<p>Leerlingen kiezen een persoon die ze interessant lijkt. In de volgende stappen komen ze meer te weten over deze persoon.</p> <p>Leerlingen kunnen verschillende redenen hebben om een bepaalde persoon te kiezen. Het moeten formuleren waarom ze iemand kiezen (sprak het gezicht of de korte beschrijving ze aan) helpt hen bewust te worden dat er veel verschillende redenen zijn om een eerste verbintenis met een persoon te hebben.</p>

Tijdsduur	Stappen	Vorm	Tips & verdiepingsvragen
±10 min.	Stap 3 Zie – Denk - Vraag	Individueel	<p>Elke leerling ziet een voorwerp dat verband houdt met het levensverhaal dat hij/zij/hen heeft gekozen. Leg de leerlingen het verschil uit tussen de drie vragen: Ik zie, Ik denk dat, Ik vraag me af.</p> <p>Deze methodiek 'Visible Thinking' heeft als doel om het leerproces van leerlingen inzichtelijk te maken en stimuleert de nieuwsgierigheid van leerlingen. Voor meer informatie ga naar</p>
±15 min.	Stap 4 Levens- verhaal	Individueel/ Groeps- discussie	<p>Leerlingen lezen een korte tekst met basisinformatie over de persoon die ze kiezen. Via kun je je van tevoren inlezen in de personen en informatie die je leerlingen krijgen.</p> <p>Maak groepjes van 3 tot 5 leerlingen die verschillende personen hebben gekozen. Iedere leerling krijgt twee minuten om het groepje over de persoon te vertellen en waarom voor deze persoon is gekozen.</p>
±5 min.	Stap 5 Kies samen een levens- verhaal	Groepswerk	<p>De groepjes kiezen gezamenlijk één levensverhaal waar ze aan verder werken. Vertel dit de leerlingen pas nadat alle levensverhalen in de groepjes gedeeld zijn.</p>
±50 min.	Stap 6 Bespreek met je groep	Groepswerk	<p>Deze stap kan als huiswerk worden opgegeven.</p> <p>De groepjes bereiden presentaties voor. Wees duidelijk over wat je verwacht van de presentaties en de tijd die je ze hiervoor geeft. Geef ze bijvoorbeeld vijf minuten per presentatie en drie extra minuten voor een paar vragen of reacties en jouw terugkoppeling per groep.</p> <p>Leerlingen kunnen hun eigen vorm kiezen, misschien een poster, een PowerPoint, een interview of een toneelstuk. Als alternatief kan ieder groepje een poster maken of een tentoonstellingspaneel om aan elkaar te presenteren.</p>
±10 min.	Stap 7 Alle stemmen doen ertoe	Klassikaal	<p>Vraag of iemand een verhaal koos maar vervolgens met een ander verhaal in het groepje doorging. Neem de tijd voor alle gekozen verhalen, ook die verhalen die later opzijgelegd werden en de verhalen die niemand koos. Je kan de leerlingen ook vragen hoe de groepsdiscussie ging en waarom groepjes besloten met een bepaald verhaal door te gaan. Benadruk tenslotte dat ieder levensverhaal een uniek en waardevolle stem is die ons iets leert over de samenleving.</p>
±40 min.	Stap 8 Show time	Klassikaal/ Groepswerk	<p>In een klas van 25 leerlingen, en groepjes van vijf – heb je minstens 40 minuten nodig. Het is niet aan te raden om meer dan vijf of zes presentaties in één les te behandelen.</p> <p>Je kan ook de presentaties verdelen over verschillende lessen en het onderwerp van het levensverhaal koppelen aan de rest van de les.</p>
±5 min.	Stap 9 Terugblik	Individueel/ Klassikaal	<p>Leerlingen kijken terug naar de woordenwolk van het begin van de les en denken na over wat ze hebben geleerd door de vraag opnieuw te beantwoorden. Neem de tijd om enkele nieuwe woorden te bespreken die leerlingen hebben toegevoegd.</p>